

V. DIN VIAȚA SOCIETĂȚII DE ȘTIINȚE ISTORICE DIN ROMÂNIA

ISTORICUL FILIALEI CĂLĂRAȘI A SOCIETĂȚII DE ȘTIINȚE ISTORICE

Mihai COTENESCU*

Abstract: The history of Historical Science Society branch Călărași

The author presents the work of the branch in 44 years of its existence. There are listed the main activities carried out during the mandates of the two presidents who have acted at all times for improving the work of History teachers, they have trained in organizing scientific and methodical activities. They have valued the existing historical material which was exploited by publishing scientific papers and studies.

Keywords: *history teacher, scientific and methodical activities, results obtained in historical research*

La începutul lui decembrie 1966, un grup de profesori de limba română și istorie din Călărași au constituit o subfilială a Societății de Științe Filologice și Istorice din România. Președintă a fost desemnată tânăra profesoară de limba română Ioana Atanasiu, titulară la Școala Medie „Nicolae Bălcescu” din localitate¹.

În anul următor, în prezența academicianului Alexandru Graur, reprezentantul Biroului Executiv al Societății, subfiliala din Călărași a fost transformată în filială. Cu acest prilej, a fost ales și primul birou de conducere având ca președinte profesoara menționată mai sus, iar ca secretar pe profesorul de istorie Vasile Zaim, de la același liceu. Noua filială a reunit la început 51 de membri, majoritatea fiind profesori titulari la școlile și liceele din orașul Călărași dar și în câteva comune din apropiere.

* Profesor doctor, președintele filialei Călărași a Societății de Științe Istorice.

¹ Nichita Adăniloiaie, *Monografia Societății de Științe Istorice din România*, București, Tipografia S.C. Lumina, 2009, p. 307.

Președinta filialei a luat parte la Conferința Națională a Societății de Științe Filologice și Istorice din data de 10 februarie 1968 unde s-a stabilit separarea acestei societăți în două entități distincte: una a filologilor și alta a istoricilor. Acest lucru s-a întâmplat și în Călărași la 26 martie 1968 când, un grup de 21 de profesori de istorie, au constituit filiala Călărași a Societății de Științe Istorice din România. A fost desemnat atunci și primul comitet de conducere format din profesorii de liceu Vasile Zaim și Gheorghe Nae iar ca secretară a fost aleasă Florica Teodorescu, profesoară titulară la Școala Generală nr. 4 din Călărași. Printre membrii fondatori ai filialei s-au numărat profesorii Elena și Dumitru Sămăreanu, Janeta Moga, Dumitru Breazu dar și muzeograful Niță Anghelescu și Apostol Atanasiu².

În intervalul 1968 – 1970, numărul membrilor filialei a crescut prin cooptarea unor profesori care predau la școlile generale din localitățile apropiate de Călărași dar și cu tineri absolvenți ai Facultății de Istorie din București repartizați să lucreze la instituțiile culturale din oraș. Astfel, de la 1 septembrie 1970 au devenit membrii, tânărul arheolog Nicolae Conovici – repartizat la Muzeul de Istorie și Arheologie din Călărași, dar și primul arhivist al filialei Călărași a Arhivelor Statului, autorul rândurilor de față. S-au alăturat și alți profesori tineri ca Magda Ulmeanu, Virginia Năstase, Dinu Gheorghe și Sultana Gemai – titulari la școlile din Modelu, Dichiseni și Călărași.

Activitatea științifică a demarat încă din anul 1968 când au fost organizate primele activități. Numărul acestora a crescut astfel că în anul 1970 membrii filialei au organizat șase simpozioane și trei activități metodic – didactice. La acțiunile organizate au fost omagiate personalitatea lui Alexandru Ioan Cuza, activitatea istoricilor Nicolae Iorga și Alexandru Xenopol, iar pentru prezentarea veridică a evenimentelor de la 23 August 1944 a fost invitată cercetătoarea Venera Teodorescu de la Institutul de Istorie Nicolae Iorga din București³.

Din anul 1971, activitățile s-au desfășurat lunar. Astfel, la ședința din 3 februarie, președintele filialei a prezentat impresiile sale privind participarea la sesiunea metodic – științifică organizată de conducerea Societății la sfârșitul lui decembrie 1970, legată de modul cum trebuie elaborate lucrările științifice și metodice și i-a îndemnat pe membrii filialei să elaboreze asemenea lucrări pentru a fi publicate în revista *Studii și Articole de Istorie*. În

² Vasile Zaim, *Aspecte din istoricul filialei Călărași a Societății de Științe Istorice. Evocare cu prilejul împlinirii a 30 de ani de existență*. Manuscris în arhiva filialei.

³ Arhiva filialei S.Ș.I. Călărași, *Registru de procese – verbale ale ședințelor și activității filialei perioada, 1968 – 1980*, f. 6.

cadrul aceleiași ședințe a fost prezentat și planul de muncă pe anul curent, iar profesoara Melania Cutuș a prezentat un referat ce aborda modul în care a fost înfăptuită reforma agrară din anul 1945 în județul Ialomița. La ședința din mai, 1971 arhivistul Mihai Cotenescu a susținut primul său referat științific despre istoricul satelor ialomițene, iar profesoara pensionară Monica Ionescu a prezentat o serie de lucrări ale marelui istoric Nicolae Iorga pe care a avut cinstea să-l cunoască personal în anul 1938⁴.

În anul următor, activitățile s-au desfășurat bilunar. La simpoziioanele organizate s-au prezentat mai multe comunicări referitoare la desfășurarea răzcoalelor țărănești din anul 1888 în județul Ialomița, date inedite despre dezvoltarea învățământului local, obiceiurile și tradițiile populare locale dar și o serie de informații rezultate în urma lucrărilor arheologice efectuate de tinerii muzeografi Constantin Petolescu, Nicolae Conovici și Crișan Mușețeanu pe șantierul arheologic de la Piscu Crăsani, Păcuiul lui Soare, Ostrov și Bordușani.

Tot în anul 1972 s-a constituit și filiala Oltenița a Societății. Din informarea trimisă conducerii centrale se arăta că pe data de 18 ianuarie 1972 a avut loc o acțiune a profesorilor de istorie din Oltenița la Clubul Șantierelor Navale. La această manifestare au participat doi inspectori de la Inspectoratul școlar al Județului Ilfov împreună cu cercetătorul științific Constantin Șerban – reprezentantul Biroului Executiv al Societății. Acesta a prezentat statutul și obiectivele acestui așezământ cultural științific și i-a îndemnat pe profesorii locali să publice studii și articole și să realizeze un volum omagial în anul următor deoarece atunci se împlineau 120 de ani de când Oltenița a devenit comună urbană. Cu acest prilej a fost desemnată și conducerea noii filiale care avea în frunte pe profesorul Mihai Grigorescu, titular la Școala Generală nr. 2 din Oltenița, pe Vasilchia Dumitrescu – vicepreședintă și pe Gheorghe Constantin – membru. Cenzori erau aleși Dumitru Popa, Claudiu Chirculescu și Elena Zaharia⁵.

Filiala din Oltenița și-a menținut această conducere până în anul 1981. După aceea, odată cu înființarea județului Călărași, ea a devenit subfilială și în conducerea filialei județene ea a fost reprezentată un timp de același Mihai Grigorescu și apoi de Constantin Ceaușu multă vreme director adjunct și ulterior director al Liceului „Alexandru Sahia”.

⁴ *Ibidem*, f. 8.

⁵ Arhivele Naționale Istorice Centrale, București, *Fond Societatea de Științe Istorice din România*, dos. 95, 1972, f. 20.

În anul 1973 s-au reluat activitățile lunare organizându-se mai multe simpozioane, sesiuni, prezentări de lucrări de specialitate și dezbateri metodice. Printre altele, au fost evocate viața și activitatea lui Dimitrie Cantemir, s-au prezentat mai multe comunicări referitoare la folosirea izvoarelor arhivistice și istorice în predarea lecțiilor de istorie și au fost organizate mai multe dezbateri privind modernizarea predării lecțiilor de istorie. Majoritatea materialelor au fost susținute de profesorii înscriși la gradele II și I dar și de muzeografii și arhiviștii de la Muzeul Municipal de Istorie și de la Filiala Județeană a Arhivelor Statului, Ialomița.

De la finele anului 1973 s-a păstrat și un tabel cu evidența membrilor filialei. Din totalul celor 56 de membri, plăteau cotizația regulat un număr de 38, iar alți 10 membri se transferaseră în alte localități⁶.

În anii 1974 și 1975, activitățile desfășurate de membrii filialei au fost mai reduse comparativ cu anii precedenți. Mai multe acțiuni s-au organizat în anul 1975 când, arheologii muzeului din Călărași au prezentat rezultatul cercetărilor arheologice efectuate în localitățile Dridu, Fetești, Călărași și Giurgeni. Dintre aceste descoperiri merită evidențiate cele efectuate în localitatea Dridu unde a fost descoperită o nouă cultură arheologică, dovadă certă a continuității populației autohtone între secolele VI – X d.Hr.

La 14 ianuarie 1976 în prezența lectorului universitar Ion Șendrulescu – secretarul Biroului Executiv al Societății, a avut loc Adunarea generală a membrilor filialei unde a fost analizată activitatea pe anii precedenți, s-au făcut propuneri pentru noul plan de muncă și a fost ales noul Birou de conducere.

Reprezentantul conducerii centrale a apreciat activitatea desfășurată și a făcut o serie de recomandări legate de elaborarea unor lucrări de licență, publicarea în revista Societății a unor studii și articole, realizarea unor monografii a localităților, intensificarea colaborării cu celelalte instituții culturale, creșterea numărului de membri și prezența mai activă și constantă a profesorilor de istorie din Călărași la cursurile de vară organizate de către societate în principalele centre universitare din țară.

În final, a fost ales un nou comitet avându-l în frunte pe președintele fondator, iar tinerii profesori Mihai Cotenescu și Gheorghe Dinu au fost desemnați responsabili ai secției de istorie și, respectiv, de metodică.

Noul comitet a întocmit în fiecare an planuri de muncă, s-a preocupat de atragerea de noi membri și a însărcinat un colectiv care să elaboreze o monografie a municipiului Călărași. Această lucrare a fost finalizată în anul

⁶ Arhivele S.Ș.I. Călărași, *Tabel cu membrii filialei și cu situația cotizației pe anul 1973*, f. 3.

1978 dar din lipsa resurselor financiare, nu a fost publicată și a rămas în stare de manuscris⁷.

În anul 1976 filiala avea un număr de 36 de membrii înscriși, majoritatea reprezentând-o profesorii de istorie din Călărași. Apar în acest timp o serie de nume noi cum au fost, de pildă, profesoara Iulia Bobocel de la Jegălia, Maria Mihalache de la Școala din Ștefan Vodă și arhivistul Constantin Tudor.

La 22 februarie 1978 are loc o nouă convocare a membrilor filialei pentru analiza activității desfășurate în anul precedent, desemnarea noului comitet de conducere și persoanei care să ia parte la Conferința Națională a Societății de Științe Istorice. Ia parte același Ion Șendrulescu în prezența căruia, președintele filialei prezintă darea de seamă și planul de muncă pentru perioada următoare. Cei care au luat cuvântul au apreciat activitatea desfășurată și au făcut numeroase propuneri pentru îmbunătățirea ei. De pildă, profesorul Dumitru Chiriac considera că este necesară o separare a activității filialei de cea a Casei Corpului Didactic, că este nevoie de o mai bună informare a profesorilor de istorie cu lucrările recent apărute și că este necesar să se pună accentul mai mult pe prezentarea unor teme de metodică a predării istoriei⁸.

Reprezentantul conducerii Societății remarcă faptul că, deși filiala din Călărași este una dintre cele mai tinere, bilanțul activității acesteia este destul de bogat. Membrii filialei s-au remarcat în cercetarea istoriei locale, mai ales în domeniile arheologic și arhivistic, lucru ce dovedea că există numeroase surse inedite care trebuie valorificate prin publicațiile de specialitate. El a solicitat să se acorde o mai mare atenție conținutului lucrărilor de grad didactic, să fie diversificată tematica acestora, să existe o colaborare mai eficientă cu inspectorul școlar de specialitate, referatele și studiile importante să fie valorificate prin publicarea lor într-o revistă proprie a profesorilor de istorie de la unitățile școlare din județul Ialomița.

Noul comitet ales era format din cinci persoane. Președintele Vasile Zaim era secondat de Elena Sămăreanu – vicepreședintă și de Melania Cutuș – secretar. Profesorii Dumitru Chiriac și Iulia Bobocel deveneau responsabili secțiilor de istorie și de metodică. Secretar al comisiei de cenzori a fost desemnat profesorul Nicolae Barzache, directorul Școlii Generale nr. 5 din Călărași⁹.

⁷ Idem, *Registrul de procese...*, f. 11.

⁸ *Ibidem*, f. 13.

⁹ *Ibidem*, f. 24.

În anii 1978 – 1980, activitățile s-au redus considerabil. Din evidențele rămase rezultă că în anul 1978 s-au susținut doar două simpozioane iar în anul următor doar unul singur. În primul an arheologul Nicolae Conovici a prezentat referatul *Ultimele noutăți arheologice descoperite la cetatea Păcuiul lui Soare* și a făcut o recenzie a lucrării scrisă de Petre Diaconu și Silvia Baraschi în care se făcea o prezentare amănunțită a cercetărilor efectuate până atunci la acest obiectiv arheologic.

Ambele materiale au fost publicate ulterior în buletinul Muzeului Național de Arheologie nr. 2/1978. În 1979 a fost organizată doar o singură dezbateră metodică referitoare la utilizarea tabelului sinoptic în realizarea lecțiilor de istorie care a fost prezentată de profesorul Gheorghe Dinu de la Școala Generală nr. 2 Modelu.

În 1980 au fost organizate doar trei activități mai importante, iar în anul următor patru. Astfel, în februarie 1981 a fost organizat simpozionul județean intitulat *Geto-dacii în Câmpia Munteniei* la care au participat doctorul în istorie Panait Panait de la Muzeul de Istorie al Municipiului București, arheologul Nicolae Conovici de la Institutul Național de Arheologie București, muzeograful Mihai Irimia și doctorul Andrei Rădulescu de la Muzeul Național de Arheologie din Constanța care împreună cu șapte cadre didactice din județul Călărași au prezentat o serie de lucruri inedite privind așezările arheologice din câmpia Bărăganului, subliniind importanța și valoarea acestora pentru perioadele secolelor IV – î.Hr., de când există aceste așezări. Un alt simpozion a fost organizat la 21 august având ca invitați pe doctorul în istorie Marin Badea de la Institutul de Istorie al PCR, Herbert Rabinovici de la Muzeul de Istorie Națională și pe colonelul doctor Nicolae Nicolae de la Centrul de Studii și Cercetări Militare. Din partea gazdelor au participat cu comunicări președintele filialei Vasile Zaim și directorul Arhivelor Statului Călărași, Constantin Tudor, care au prezentat modul cum s-au desfășurat evenimentele din zilele de 23 – 29 august 1944 pe teritoriul județului Ialomița¹⁰.

Darea de seamă prezentată de președintele filialei la ședința din 24 februarie 1982 menționa faptul că între anii 1980 – 1981 au fost organizate cinci sesiuni, șase simpozioane și patru activități metodico – științifice la care au participat mai mulți invitați din afara județului cu comunicări și materiale interesante. Aceste activități au fost organizate cu sprijinul oficialităților locale și al inspectoratului școlar, care s-a implicat și financiar în realizarea lor. La ședința respectivă unii din membrii filialei au făcut mai multe propuneri pentru

¹⁰ *Ibidem*, f. 30.

perioada următoare, subliniindu-se necesitatea cunoașterii mai temeinice a monumentelor istorice locale, și a valorificării eficiente a resurselor etnografice existente, întocmirea unui dicționar al personalităților locale, iar profesorii să fie ajutați mai eficient în activitatea de perfecționare și să se acționeze corespunzător pentru pregătirea elevilor care participă la olimpiadele județene și naționale. O parte din aceste propuneri au fost trecute în planul de muncă pe anul 1982 (care a trebuit să fie refăcut). Cu acest prilej este ales și noul comitet care a fost remaniat aproape în totalitate. Astfel, inspectorul școlar Dumitru Breazu devine vice – președinte, profesoara Cornelia Stoica răspundea de partea științifică, iar subfiliala din Oltenița era reprezentată de Mihai Grigorescu și Constantin Ceaușu – membri ai comitetului, iar profesorul Constantin Hociotă devenea membru al comisiei de cenzeni.

Reprezentanții Olteniței luaseră parte în anul precedent la simpozionul organizat de filială dedicat omagierii împlinirii a 60 de ani de la înființarea PCR, iar Mihai Grigorescu a prezentat atunci o comunicare intitulată *Acțiuni de luptă ale muncitorilor din Oltenița din perioada anilor 1880 – 1920*.

La 30 mai 1984 a avut loc o altă reuniune a membrilor filialei în care s-a analizat activitatea desfășurată în anii precedenți. Din partea conducerii centrale a Societății și a Facultății de Istorie a Universității București au fost prezenți lectorul universitar Ion Șendrulescu și conferențiarul universitar Zorin Zamfir care au prezentat la începutul acțiunii de bilanț două referate privind importanța actului de la 23 august 1944 și altul referitor la contribuția României la rezolvarea marilor probleme contemporane. Materialele au fost apreciate de către cei 65 de profesori prezenți la această acțiune. După prezentarea raportului de activitate s-au formulat o serie de propuneri: colaborarea mai eficientă cu organele locale pentru publicarea unor lucrări de sinteză privind istoria județului Călărași, să fie redactat un buletin al filialei locale în care să se publice materiale și referate privind istoria localităților județului și efectuarea unor demersuri pentru popularizarea istoriei naționale și locale prin mijloacele mass-media.

Ion Șendrulescu în cuvântul său a criticat darea de seamă prezentată deoarece cuprindea doar o înșiruire de activități care au fost programate foarte repede, că nu s-a acționat suficient pentru identificarea activității de cercetare, că nu există interes ca profesorii care au obținut gradul I didactic să se ocupe de atragerea colegilor tineri în cercetarea istoriei locale și că membrii filialei nu

au dovedit interes pentru participarea la cursurile de vară anuale și la publicarea în revista Societății a unor materiale¹¹.

Noul comitet a fost remaniat în întregime, vicepreședinți fiind desemnați Nicolae Barzache – inspectorul școlar de specialitate și Tudor Constantin – directorul Filialei Județene Călărași a Arhivelor Statului.

În anul 1984 filiala a organizat împreună cu conducerea Societății de Științe Istorice un interesant simpozion având ca tematică predarea științelor sociale la care au participat doctorul Aurel Iordănescu – vicepreședinte al Societății, profesor doctor Bogdan Teodorescu și lector universitar Ion Șendrulescu – membri ai conducerii Societății împreună cu lectorul doctor Valeria Ceachir de la Universitatea București. Alături de aceștia, membrii filialei locale, Gheorghe Nae și Cornelia Stoica au prezentat comunicări privind eficiența lecțiilor de istorie, modul de pregătire al acestora, valoarea lor educativă, folosirea mijloacelor auxiliare în predarea acestei discipline și evaluarea elevilor. La finalul acțiunii profesorul Aurel Iordănescu a subliniat interesul profesorilor locali pentru pregătirea loc profesională și i-a îndemnat să realizeze și să publice materiale în revistele istorice de specialitate¹².

Dări de seamă ale activității filialei au avut loc în iunie 1985 și în ianuarie 1987 la care a participat secretarul general al SȘI, Ion Șendrulescu. La ambele bilanțuri el a apreciat activitatea depusă și a făcut o serie de propuneri (mai ales pentru zona Oltenița): a cerut ca membrii filialei să participe la cursurile de vară, să organizeze excursii documentare în capitala țării și la principalele obiective istorice și a subliniat necesitatea realizării unei monografii a județului Călărași.

La această ședință a fost ales un comitet lărgit format din 11 persoane. Devin membri ai biroului de conducere profesoarele Ioana Lițu, Florica Tuță și Florica Tudose iar din comisia de cenzori făceau parte Ion Dorobanțu, Lucreția Nicu și Magda Fuiorea.

La 12 noiembrie 1986 filiala împreună cu conducerea Societății a organizat la Călărași sesiunea științifică intitulată *Din activitatea științifică și metodică a filialelor Societății*, la care au participat Nichita Adăniloiaie, Zorin Zamfir, Ion Șendrulescu, Constantin Mocanu, Bogdan Teodorescu, Nicolae Dinuț, Petre Demetru Popescu și Cornel Popa – care împreună cu șapte profesori locali au prezentat comunicări referitoare la evenimentele de istorie națională și locală. Astfel, Constantin Tudor a prezentat o comunicare interesantă despre viața culturală din Călărași în perioada interbelică,

¹¹ *Ibidem*, f. 35.

¹² Nichita Adăniloiaie, *op. cit.*, p. 311.

Gheorghe Dinu – despre participarea populației din județul Ialomița la războiul de independență, iar Constantin Ceașu de la subfiliala Oltenița a prezentat o comunicare privind aplicarea reformei agrare din anul 1921 din plasa Oltenița – Ilfov.

În anul 1988, numărul membrilor filialei era de 50. Majoritatea erau profesori la liceele și școlile generale din județul Călărași. Subfiliala Oltenița număra 11 membri din care 9 erau profesori la școlile din orașul Oltenița iar doi activau la școlile generale Curcani și Radovanu.

Prima Adunare generală de după evenimentele din decembrie 1989 a avut loc la 9 mai 1990 în prezența lui Ion Șendrulescu, secretarul general al Societății de Științe Istorice din România. Darea de seamă prezentată de președinte evidențiază faptul că în anii precedenți au fost organizate mai puține activități de către membrii filialei și mai multe acțiuni de către instituțiile culturale aflate în Călărași la care au fost prezenți și aceștia. El a subliniat în mod deosebit activitatea desfășurată de către arhiviștii de la Arhivele Statului Călărași care au finalizat depistarea documentelor pentru volumul intitulat *Tezaur de documente călărășene* dar și activitatea muzeografilor de la Muzeul Județean Călărași care a organizat în fiecare an sesiuni de comunicări științifice și simpozioane iar materialele prezentate au fost publicate în seria de studii și comunicări ale muzeului. De asemenea, au fost evidențiate și unele cadre didactice care au întrebuințat la lecții documente de arhivă și fotografii de pe șantierele arheologice locale, care au contribuit la înțelegerea mai corectă și eficientă a evenimentelor.

Cei prezenți la această ședință au abordat probleme legate de manualele de istorie, de programele școlare și au făcut propuneri pentru îmbunătățirea lor. Profesorul Nicolae Mavrodin de la Școala generală Curcani arăta că „celor ce predau această disciplină le revine sarcina să clarifice aspectele controversate ale istoriei contemporane, și că este nevoie să fie îmbunătățite programele pentru clasele din învățământul gimnazial”, iar inspectoarea de specialitate Aurelia Popescu arăta că „la nivelul ministerului s-a discutat despre acestea și se preconizează revizuirea manualelor. Secretarul general, Ion Șendrulescu a prezentat pe larg sarcinile de viitor ale societății arătând că aceasta se va implica în perfecționarea profesorilor, va acționa pentru îmbunătățirea programelor de istorie și în scrierea noilor manuale la toate clasele, care să redea adevărata istorie¹³ .

¹³ Arhiva S.Ș.I. Călărași, *Registru de procese...*, f. 43.

Noul comitet de conducere al filialei a fost parțial remaniat în. Președinte a fost reales Vasile Zaim, iar membri au devenit profesoarele Cristina Țuțuianu și Viorica Preda. Inspectorul de specialitate, Aurelia Popescu, a devenit vicepreședinte. Ca președinți ai celor două comisii – istorie și metodică – au fost aleși doi oltenițeni: Nicolae Mavrodin și Constantin Ceaușu. La Conferința Națională organizată la București în data de 20 aprilie 1991 au fost delegați profesorii Vasile Zaim și Constantin Ceaușu

La 15 mai 1993 a avut loc o altă ședință de analiză a activității. Darea de seamă prezentată făcea precizarea că s-au înregistrat progrese pe linia activităților de cercetare științifică și metodică și că profesorii călărășeni s-au implicat mai eficient în pregătirea elevilor participanți la olimpiada națională de istorie. A fost evidențiat în mod deosebit profesorul Ion Dorobanțu de la liceul „Știrbei Vodă” care a obținut premiul I pe țară la Olimpiada de Istorie (clasa a XII-a), iar lotul de elevi participanți au obținut locul al VII-lea pe țară, cel mai bun loc obținut la toate olimpiadele de istorie de până atunci. Era subliniată colaborarea care a existat în permanență cu Inspectoratul Școlar, Casa Corpului Didactic, Filiala locală a Arhivele Naționale și Muzeul „Dunării de Jos”. De asemenea a existat preocuparea pentru sprijinirea permanentă a cadrelor didactice cu publicațiile de specialitate, subliniindu-se în acest fel și rolul C.C.D-ului care a realizat o expoziție cu noile manuale de istorie și o serie de reviste și studii de specialitate.

Cadrele didactice prezente au făcut propuneri privind îmbunătățirea activității filialei și a societății. S-a solicitat organizarea mai multor acțiuni pentru dezbateră și cunoașterea noilor manuale alternative, îmbunătățirea programelor școlare pentru învățământul gimnazial și liceal, sprijinirea profesorilor necalificați să se înscrie și să frecventeze facultățile de profil, antrenarea profesorilor tineri în activități de perfecționare, prin realizarea unor lucrări de gradul I, cu teme de istorie locală.

Noul comitet a fost remaniat parțial. Președinte a fost reales Vasile Zaim, profesorul Mihai Cotenescu devine vicepreședinte al filialei, Ion Dorobanțu este desemnat secretar iar profesorii Aurelia Popescu și Dumitru Chiriac devin responsabilii celor două comisii științifice¹⁴.

La 17 iunie 1996 a avut loc la Călărași sesiunea jubiliară dedicată împlinirii a 30 de ani de activitate a filialei. Cu acest prilej profesorii au prezentat comunicări privind noutățile arheologice, unele evenimente de istorie națională și locală, aspecte din evoluția învățământului călărășean și o sinteză

¹⁴ *Ibidem*, f. 48.

a activității filialelor locale ale partidelor politice care au activat în capitala județului Ialomița în perioada 1878 – 1938.

La 8 noiembrie 1999, președintele Vasile Zaim va prezenta ultima dare de seamă, după 33 de ani în fruntea acestui așezământ științific și cultural care a funcționat în Călărași, începând cu anul 1966. Prestația sa a fost apreciată unanim, el dovedindu-se în toți acești ani un animator al cunoașterii istoriei naționale și locale. În dubla sa calitate, de președinte al filialei de istorie și de vicepreședinte al Consiliului Popular Municipal Călărași, funcție deținută temporar, a făcut tot ce s-a putut ca activitatea acesteia să fie permanentă și continuă.

Darea de seamă a arătat printre altele că o parte din membrii filialei sunt antrenați în întocmirea monografiei municipiului Călărași, că au participat cu studii și comunicări la simpozioanele de istorie agrară organizate la Giurgiu, Ploiești și Târgu Mureș (o parte din aceste comunicări au fost publicate în volumele realizate sub egida Ministerului Agriculturii). Alți membri ai filialei au contribuit la întocmirea expunerilor de motive pentru ridicarea unor statui și monumente ale personalităților românești în Municipiul Călărași și s-au implicat în sărbătorirea principalelor momente ale istoriei.

La această ședință de analiză a fost ales noul birou de conducere al filialei. Astfel, președinte devine profesor doctor Mihai Cotenescu, vicepreședinte – inspectorul de specialitate Nicolae Dumitru, iar secretar – tânărul profesor de la Școala generală nr. 5 Călărași, Leonard Ilie. Este schimbată și componența comisiei de cenzori iar cei doi lideri ai filialei au fost desemnați să ia parte la Conferința Națională a Societății care a avut loc la Bușteni în noiembrie 1999. Aici liderul filialei a fost ales în Consiliul Național al Societății iar din anul 2003 până în prezent este membru al Biroului Executiv¹⁵.

Noul comitet de conducere împreună cu membrii filialei a reușit să organizeze în perioada 1999 – 2003 o serie de activități deosebite. Mai întâi s-a urmărit ca în fiecare an între 2 și 4 membri ai filialei să participe la cursurile de vară organizate în județele Gorj, Iași, Suceava, Constanța și Brașov. În anul 2002 a fost finalizată lucrarea *Monografia Municipiului Călărași* (coordonator Mihai Cotenescu) care a văzut lumina tiparului într-o primă ediție în anul următor. Până în anul 2010 au mai apărut încă două ediții îmbunătățite, care au și un rezumat în limba engleză. Apoi, o serie de lucrări ale membrilor filialei au fost propuse pentru premiere de către conducerea Societății. S-a reușit astfel ca

¹⁵ *Ibidem*, f. 52.

până în anul 2006 să fie premiate unele lucrări de istorie care au răsplătit activitatea de cercetare a membrilor filialei – Constantin Tudor, Nicolae Țiripan și Mihai Cotenescu. De asemenea, au fost trimise spre publicare la revista *Studii și Articole de Istorie* materiale din care au văzut lumina tiparului studiile profesorilor Constantin Hociotă și Ionel Budu.

Conducerea filialei Călărași, cu sprijinul Primăriei Municipiului Călărași și a Inspectoratului Școlar, s-a ocupat de organizarea în zilele de 27–29 mai 2006 a Consiliului Național al Societății de Științe Istorice. Au luat parte la această acțiune 34 de reprezentanți ai filialelor și a fost prezentă întreaga conducere a societății în frunte cu președintele său, profesorul universitar doctor Ioan Scurtu¹⁶.

De asemenea, în zilele de 13 – 14 aprilie 2007, filiala din Călărași a găzduit timp de două zile lucrările Biroului Executiv al societății. Membrii acestuia au efectuat în prima zi o vizită documentară la Silistra și Balcic iar în a doua, a fost organizat un schimb de experiență cu profesorii de istorie din Silistra. Moderatorul schimbului de experiență și al dezbaterii problemelor de metodică a fost președintele Societății.

La 11 octombrie 2007 s-a desfășurat o nouă ședință de analiză a activității filialei pe anii precedenți. Darea de seamă prezentată de către președintele în exercițiu a subliniat realizările importante: participarea anuală a membrilor filialei la săptămânile culturale ale municipiului Călărași unde au fost prezentate o serie de materiale interesante privind istoricul orașului, finalizarea unor lucrări științifice, întocmite de Nicolae Țiripan, directorul Direcției Județene a Arhivelor Naționale, dedicate lui Eugen Cialic – unul din vestiții primari ai Călărașului din perioada 1938 – 1944, apariția lucrării dedicată eroilor călărășeni căzuți în cele două războaie mondiale, contribuția istoricilor locali la realizarea expunerilor de motive pentru ridicarea statuilor regelui Carol I și a liderului liberal Ion I. C. Brătianu, realizarea unor publicații anuale de către muzeografi, omagierea sărbătorilor la nivel local și național, comemorarea existenței unor instituții și așezăminte culturale, rezultatele obținute la olimpiadele și concursurile de istorie, participarea cu materiale la sesiunile de comunicări și referate ale profesorilor și elevilor.

Membrii prezenți la ședință au formulat o serie de critici dar și aprecieri la adresa activității desfășurate. S-a arătat printre altele că numai o parte din membrii comitetului s-au implicat în organizarea unor activități, că subfiliala de la Oltenița a avut o activitate slabă, că este nevoie de o întrunire lunară a

¹⁶ Nichita Adăniloiaie, *op. cit.*, p. 313.

membrilor biroului, că se impune realizarea unui dicționar istoric al localităților din Bărăgan și că este nevoie să fie realizată o lucrare științifică privind istoricul școlilor călărășene. Toate aceste propuneri au fost trecute în planul de activitate al filialei urmând a fi realizate până în anul 2010.

La finalul ședinței este ales și noul comitet al filialei. Alături de fostul președinte, profesorul Ion Dorobanțu, inspectorul școlar de specialitate – devine vicepreședinte, doamna Magda Tuță devine secretar executiv iar profesorii Doina Hagea, Marian Anghel, Liliana Nicolică și Grigore Cristian devin membri. Delegați la Conferința anuală a societății, care a avut loc la Târgu Jiu în perioada 9 – 10 noiembrie 2007, au fost desemnați președintele și vicepreședintele filialei care, de altfel, au participat la această consfătuire¹⁷.

În intervalul 16 – 28 iulie 2010, filiala din Călărași a fost gazda cursurilor de vară ale profesorilor de istorie. Această acțiune a fost organizată cu sprijinul Consiliului Județean Călărași, Inspectoratului Școlar și Primăriei Municipiului Călărași. Au fost prezenți 34 de membri ai filialelor din țară care, timp de nouă zile, au desfășurat o serie de activități științifice și metodice, au participat la excursii documentare în localitățile județelor Călărași și Ialomița, cu obiective istorice și arheologice, iar timp de trei zile au efectuat o excursie documentară în Bulgaria unde au cunoscut o serie de obiective istorice reprezentative pentru istoria poporului bulgar.

¹⁷ Arhiva S.Ș.I. Călărași, *Registru de procese...*, f. 54.